

02-06

Н.В. Саніна
2019

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
Комунального закладу
"Сахновщинський навчально-реабілітаційний центр"
Харківської обласної ради
на 2019/2020 навчальний рік
(3-9 класи)

ПОГОДЖЕНО

на засіданні педагогічної ради
Комунального закладу
«Сахновщинський навчально-
реабілітаційний центр»
Харківської обласної ради
від «16» 07, протокол № 5
голова педагогічної ради
Н.В.Саніна

Освітня програма

Комунального закладу "Сахновщинський навчально-реабілітаційний центр"
Харківської обласної ради на 2019/2020 навчальний рік

Вступ

Комунальний заклад "Сахновщинський навчально-реабілітаційний центр" Харківської обласної ради (далі - Центр) - загальноосвітній навчальний заклад, що забезпечує здобуття певного рівня освіти, професійну орієнтацію, проводить корекційно - розвиткову роботу з дітьми, які потребують корекції фізичного та психічного розвитку.

При складанні освітньої програми Центр керується:

- Конституцією України;
- законами України «Про освіту»; «Про загальну середню освіту»; «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення»;
- постановами Кабінету Міністрів України від 21.08.2013 №607 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти для дітей з особливими освітніми потребами»; від 23.11.2011 № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти» (у спеціальних загальноосвітніх навчальних закладах ІІ ступеня для дітей, які потребують корекції фізичного та розумового розвитку); від 06.03.2019 №221 «Про затвердження Положення про навчально-реабілітаційний центр»;
- Указами Президента України від 25 серпня 2015 року № 501 «Про затвердження Національної стратегії у сфері прав людини», від 13 грудня 2016 року №533 «Про заходи, спрямовані на забезпечення додержання прав осіб з інвалідністю», від 3 грудня 2015 року № 678 «Про активізацію роботи щодо забезпечення прав людей з інвалідністю»;
- розпорядженням Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2015 року № 1393-р «Про затвердження плану дій з реалізації Національної стратегії у сфері прав людини на період до 2020 року»;

- наказами Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах» (зі змінами);
- наказом Міністерства охорони здоров'я України від 20.02.2013 №144, що затверджує Державні санітарні нормами та правила «Гігієнічні вимоги до улаштування, утримання і режиму спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів) для дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку, та навчально-реабілітаційних центрів»;
- листам Міністерства освіти і науки України від 10.01.2017 №1/9-2 «Про сучасні підходи до навчально-виховного процесу учнів з особливими освітніми потребами»;

Типовими освітніми програмами:

- для 3-4-х класів відповідно до додатку 10 Типової освітньої програми спеціальних закладів загальної середньої освіти І ступеня для дітей із затримкою психічного розвитку з українською мовою навчання, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 25.06.2018 №693;
- для 5-9-х класів відповідно до додатку 16 Типової освітньої програми спеціальних закладів загальної середньої освіти ІІ ступеня для дітей із затримкою психічного розвитку з українською мовою навчання, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 12.06.2018 № 627 ;

I. Призначення Центру

Центр – є загальноосвітнім навчальним закладом, метою діяльності якого є реалізація права на освіту дітей з особливими освітніми потребами, зумовленими складними вадами розвитку, їх інтеграція в суспільство шляхом

здійснення комплексних реабілітаційних заходів, спрямованих на відновлення здоров'я, здобуття освіти відповідного рівня, розвиток та корекцію порушень.

Головними завданнями Центру є:

- забезпечення права дітей із складними вадами розвитку на здобуття відповідного рівня загальної середньої освіти відповідно до їх можливостей, здібностей з урахуванням індивідуальних особливостей розвитку;

- забезпечення ранньої соціалізації та підготовки таких дітей до здобуття відповідного рівня загальної середньої освіти шляхом спеціально організованого освітнього процесу в комплексі з психолого-педагогічною, медичною, фізичною, соціальною реабілітацією;

- формування громадянської позиції, власної гідності, готовності до трудової діяльності, відповідальності за свої дії;

- забезпечення системного кваліфікованого психолого-медико-педагогічного супроводу дітей з урахуванням стану їх здоров'я, особливостей психофізичного розвитку;

- надання реабілітаційних послуг згідно з індивідуальною програмою реабілітації дитини-інваліда;

- надання психолого-педагогічної допомоги батькам (особам, які їх замінюють), які виховують дітей-інвалідів, із метою залучення їх та дітей до освітнього та реабілітаційного процесу.

Особливості умов виховання, навчання, утримання дітей в Центрі визначаються:

- гнучкою системою навчальної, виховної та корекційно-реабілітаційної роботи;

- створенням спеціальних умов для корекційної спрямованості навчання, виховання та подолання порушень фізичного та психічного розвитку, формування мовлення та інших психічних процесів, поліпшення стану здоров'я з урахуванням характеру порушення розвитку;

- здійсненням індивідуального та диференційованого підходу у навчанні та реабілітації дітей із складними вадами розвитку відповідно до особливостей

навчально-пізнавальної діяльності з урахуванням характеру порушення розвитку.

У Центрі визначена українська мова навчання.

Із урахуванням особливостей психофізичного розвитку дітей Центр має такі профілі:

- для дітей з тяжкими порушеннями мовлення у поєднанні з розумовою відсталістю, затримкою психічного розвитку;

II. Опис "моделі" випускника Центру

Освітня програма, що реалізується в закладі, спрямована на: формування в учнів сучасної наукової картини світу; виховання працьовитості, любові до природи; розвиток в учнів національної самосвідомості; формування людини та громадяніна, яка прагне вдосконалювання та перетворення суспільства; інтеграцію особистості в систему світової та національної культури; рішення задач, формування загальної культури особистості, адаптації особистості до життя в суспільстві; виховання громадянськості, поваги до прав і свобод людини, поваги до культурних традицій та особливостей інших народів в умовах багатонаціональної держави; створення основи для усвідомленого відповідального вибору та наступного освоєння професійних освітніх програм; формування потреби учнів до самоосвіти, саморозвитку, самовдосконалення тощо.

Риси, які мають бути сформовані у випускників початкової школи

Випускник початкових класів повинен:

освоїти спеціальні освітні програми з предметів навчального плану (тобто опанувати читання, письмо, рахунок, елементи теоретичного мислення);

- опанувати навички навчальної діяльності, прості навички самоконтролю навчальних дій, культуру поведінки мови, основи особистої гігієни і здорового способу життя;
- аналізувати результати порівняння, об'єднувати предмети за загальною ознакою;
- працювати з навчальними, художніми, науково-популярними текстами, доступними для сприйняття; визначати під час читання тему й головну думку тексту;
- володіти пошуком, перетворенням, упорядкуванням інформації; використовувати комп'ютер;
- установлювати причини своїх помилок і труднощів, шляхи їх подолання;
- уміти співпрацювати, домовлятися, оцінювати свій вклад і результат своєї діяльності.

Риси, які мають бути сформовані у випускників основної школи

Випускник основної школи повинен:

- на рівні вимог державних освітніх стандартів освоїти спеціальні загальноосвітні програми з усіх предметів навчального плану;
- опанувати систему розумових навичок (порівняння, узагальнення, класифікацію, визначення головного);
- оволодіти основами комп'ютерної грамотності;
- знати свої громадянські права та вміти їх реалізувати;
- оцінювати свою діяльність з погляду моральності та етичних цінностей;
- дотримуватися правил культури поведінки й спілкування;
- вести здоровий спосіб життя;
- бути готовим до форм і методів навчання, використовуваних у старших класах.

Загальні риси та якісні характеристики учня

Моделі	Загальні риси	Якісні характеристики
Випускник початкових класів	Працелюбний, уважний, емоційний,	Упевненість у собі, відчуття повноцінності,

	дитина, яка вміє рефлексувати, слухати і чути, володіє почуттям самоконтролю і самостійності	працелюбність, дисциплінованість, доброзичливість, мотивація досягнення успіху
Випускник основної школи	Спостережливий, використовує на практиці здобуті знання, володіє почуттям психологічної захищеності, має абстрактне мислення, регульовану пам'ять, здатний розмірковувати, має інтелектуальну активність	Особистісне самоствердження, соціальна дорослість, моральне усвідомлення, відповідальність за свої вчинки, мотивація діяльності, пізнавальні інтереси, потреба в самопізнанні, адекватна самооцінка

. Випускники Центру які закінчили школу ІІ ступеня (крім тих, які навчалися у спеціальній для дітей з порушенням інтелекту), одержують свідоцтво про базову загальну середню освіту державного зразка, що дає право на вступ до професійно-технічного навчального закладу, вищого навчального закладу І-ІІ рівнів акредитації. На бажання випускники можуть продовжувати здобувати повну загальну середню освіту в спеціальній загальноосвітній школі ІІІ ступеня.

ІІІ. Цілі та задачі освітнього процесу Центру

Перед Центром поставлені такі цілі освітнього процесу:

- 1.Забезпечити засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту початкової, основної, загальної освіти на рівні вимог державного освітнього стандарту;
- 2.Гарантувати наступність освітніх програм усіх рівнів;
3. Створити основу для адаптації учнів до життя в суспільстві, для усвідомленого вибору та наступного засвоєння професійних освітніх програм;
- 4.Формувати позитивну мотивацію учнів до навчальної діяльності;

5. Забезпечити соціально-педагогічні відносини, що зберігають фізичне, психічне та соціальне здоров'я учнів;

6. Виховувати в учнів повагу до батьків або осіб, які їх замінюють, культурно-національних, духовних, історичних цінностей України, до державного і соціального устрою, бережне ставлення до навколишнього середовища;

7. Забезпечувати умови для проходження кожним учнем корекційно-розвиткових занять, курсу медичної реабілітації.

IV. Навчальний план та його обґрунтування

Програма початкової освіти окреслює підходи до організації єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової освіти.

Початкова освіта здобувається з шести років (відповідно до Закону України «Про загальну середню освіту освіту»).

Програма визначає загальний обсяг навчального навантаження на тиждень, забезпечує взаємозв'язки окремих предметів, курсів за вибором, їх інтеграцію та логічну послідовність вивчення які будуть подані в рамках навчальних планів:

- для 3-4-х класів відповідно до додатку 10 Типової освітньої програми спеціальних закладів загальної середньої освіти I ступеня для дітей із затримкою психічного розвитку з українською мовою навчання, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 25.06.2018 №693 ;
- для 5-9-х класів відповідно до додатку 16 Типової освітньої програми спеціальних закладів загальної середньої освіти II ступеня для дітей із затримкою психічного розвитку з українською мовою навчання, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 12.06.2018 № 627 зі змінами внесеними наказом Міністерства освіти і науки України від 26.07.2018 №815;

Освітню програму для 3-4 класів укладено за такими освітніми галузями:

- мовно-літературна - включає українську мову та літературне читання, іноземну мову, що передбачає уміння та навички (в межах мовленнєвих можливостей) усно і письмово висловлювати свої думки;
- математична – включає предмет «Математика» спрямована на формування математичної та інших ключових компетентностей, передбачає застосування (в межах пізнавальних можливостей) математичних знань та умінь в особистому і суспільному житті людини;
- природнича - представлена предметом «Природознавство» має на меті формування компетентностей в галузі природничих наук, основи здоровязбережувальної компетентності;
- Освітня галузь суспільствознавство – предмет «Я у світі» спрямований на формування громадської та історичної компетентності;
- технологічна - представлена предметом «Трудове навчання» має на меті формування трудових умінь і навичок, набуття навичок практичної життєдіяльності та «Сходинки до інформатики» - розвиток технічних навичок;
- мистецтво - включає предмети «Образотворче мистецтво» та «Музичне мистецтво» впливає на формування цінностей у процесі пізнання мистецтва та художньо-творчого самовираження, поваги до національної та світової мистецької спадщини;
- здоров'я і фізична культура – включає предмети «Фізична культура» та «Основи здоров'я» спрямована на формування мотивації до занять фізичною культурою і спортом для забезпечення гармонійного фізичного розвитку, вдосконалення життєво необхідних рухових умінь та навичок.

Навчальні плани для спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з затримкою психічного розвитку обов'язково включають години корекційно-розвиткових занять, зміст яких зумовлений особливостями психофізичного розвитку здобувачів освіти і реалізується через курси:

«Розвиток мовлення», «Ритміка», «Корекція розвитку»;

Навчальний план спеціальних (класів) закладів загальної середньої освіти з українською мовою навчання для дітей з затримкою психічного розвитку

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах		Разом
		3	4	
Мовно-літературна	Українська мова та літературне читання	5,5	5,5	16,5
	Іноземна мова	2	2	6
Математична	Математика	4	4	12
Природнича	Природознавство			3
Суспільствознавство	Я у світі	1	1	2
Здоров'я і фізична культура	Фізична культура	2	2	6
	Основи здоров'я	1	1	3
Технології	Трудове навчання			2
	Сходинки до інформатики	1	1	3
Мистецька	Образотворче мистецтво	1	1	3
	Музичне мистецтво	1	1	3
Усього		21	21	62
Корекційно розвитковая робота	Корекція розвитку	3	3	9
	Ритміка	2	2	6
	Розвиток мовлення	5	5	15
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		1	1	3
Границно допустиме навчальне навантаження		22	22	65

Освітню програму для 5-9 класів укладено за такими освітніми галузями:

- мови і літератури - включає предмети «Українська мова та українська література», «Іноземна мова», «Зарубіжна література» що передбачає уміння та навички (в межах мовленнєвих можливостей) усно і письмово висловлювати свої думки, вміти висловлюватись письмово;
- математика – включає предмет «Математика», «Геометрія», «Алгебра» спрямована на формування математичної та інших ключових компетентностей, передбачає застосування (в межах пізнавальних можливостей) математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;
- природознавство - представлена предметом «Природознавство», «Біологія», «Хімія», «Географія», «Фізика», «Хімія» має на меті формування компетентностей в галузі природничих наук, наук про Землю, Всесвіт;
- суспільствознавство – об'єднує предмети «Історія України», «Всесвітня історія», «Основи правознавства» спрямована на формування громадської та історичної компетентності;
- технологій - представлена предметом «Трудове навчання» має на меті формування трудових умінь і навичок, набуття навичок практичної життєдіяльності та «Інформатики» - передбачає опанування елементарними основами цифрової грамотності;
- мистецтво - включає предмети «Образотворче мистецтво» та «Музичне мистецтво», «Мистецтво» впливає на формування цінностей у процесі пізнання мистецтва та художньо-творчого самовираження, поваги до національної та світової мистецької спадщини;
- здоров'я і фізична культура – включає предмети «Фізична культура» та «Основи здоров'я» спрямована на формування мотивації до занять фізичною культурою і спортом для забезпечення гармонійного фізичного розвитку, вдосконалення життєво необхідних рухових умінь та навичок.

Навчальні плани для спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з затримкою психічного розвитку обов'язково включають години корекційно-розвиткових занять, зміст яких зумовлений особливостями

психофізичного розвитку здобувачів освіти і реалізується через курси:

«Розвиток мовлення», «Лікувальна фізкультура», «Корекція розвитку»;

Загальний обсяг навчального навантаження для здобувачів освіти 5- 9 -х класів (для дітей з затримкою психічного розвитку) спеціальних закладів загальної середньої освіти складає 5145 годин/навчальний рік:

- для 5-х класів-875 годин/навчальний рік;
- для 6-х класів-980 годин/навчальний рік;
- для 7-х класів-1050 годин/навчальний рік;
- для 8-х класів-1120 годин/навчальний рік;
- для 9-х класів-1120 годин/навчальний рік.

Навчальний план спеціальних шкіл, спеціальних класів для дітей із затримкою психічного розвитку закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах					Разом
		5	6	7	8	9	
Мови і літератури	Українська мова	3	3	3	3	3	15
	Українська література	2	2	2	2	2	10
	Іноземна мова	2	2	2	2	2	10
	Зарубіжна література	1	1	1	1	1	5
Суспільствознавство	Історія України	1	1	1	1	1	5
	Всесвітня історія	-	1	1	1	1	4
	Основи правознавства	-	-	-	-	1	1
Математика	Математика	4	4	-	-	-	8
	Алгебра	-	-	2	2	2	6
	Геометрія	-	-	2	2	2	6
Природознавство	Природознавство	2	-	-	-	-	2
	Біологія	-	2	2	2	1,5	7,5
	Географія	-	2	2	2	2	8
	Фізика	-	-	2	2	3	7
	Хімія	-	-	1,5	2	2	5,5
Мистецтво	Образотворче мистецтво	1	1	1			3

	Мистецтво	-	-	-	1	1	2
	Музичне мистецтво	1	1	1	-	-	3
Технології	Трудове навчання	3	3	2	2	2	12
	Інформатика	1	1	1	2	2	7
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1	1	1	5
	Фізична культура	2	2	2	2	2	10
Усього		24	27	29,5	30	31,5	142
Корекційно розвиткова робота	Розвиток мовлення	1	1	1	1	1	5
	Корекція розвитку	1	1	1	1	1	5
	Лікувальна фізкультура	2	2	2	2	2	10
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		1	1	0,5	2	0,5	5
Границю допустиме навчальне навантаження		25	28	30	32	32	147

V. Особливості організації освітнього процесу та застосування в новому педагогічних технологій

Створення ситуації успіху, сприятливих умов для повноцінної діяльності кожної дитини – основна мета, що покладена в основу технологій навчання. Незважаючи на розмаїття нововведень, основною формою організації навчальної діяльності залишається урок.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку: формування компетентностей; розвитку компетентностей; перевірки та оцінювання досягнення компетентностей; корекції основних компетентностей; комбінований урок.

Також передбачені екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, лекції конференції, форуми, спектаклі, інтерактивні уроки (уроки - «суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки, ігри тощо. Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, забезпечуючи досягнення очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах із предмету. Перевірка та оцінювання досягнення

компетентностей здійснюватися у формі заліку, співбесіди, контролального навчально-практичного заняття.

У закладі широко впроваджуються інформаційно-комунікативні технології. Застосування ІКТ в освітньому процесі базується на загальному розумінні зміни ролі інформації та принципах інформаційної взаємодії в різних напрямках освітньої діяльності це дозволяє формувати позитивну мотивацію учнів до навчальної діяльності, критичне і логічне мислення, вміння приймати рішення, співпрацювати в команді, бути конкурентоздатними та впевненими особистостями.

Вчителями закладу створена модель уроків на основі синтезу оригінальних прийомів, елементів інноваційних педагогічних методик і інформаційно-комунікативних технологій та традиційних форм організації освітнього процесу. Розширено предметне навчальне середовище, створенні умови для оптимального розвитку навичок роботи з інформацією, формування вмінь і навичок.

Серед використовуваних засобів: мультимедійні презентації, мультимедійні карти, проекти, онлайн-тести, програмовані засоби навчення та інше.

Вчителі не тільки самі активно використовують інтернет-ресурси, сучасні інформаційні технології, але й забезпечують їх активне використання учнями.

VI. Показники (вимірники) реалізації освітньої програми

Очікувані результати навчання здобувачів освіти. Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті базової та повної загальної середньої освіти, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей здобувачів освіти.

1	Спілкування державною мовою (і рідною - у разі відмінності, українською жестовою)	<p>Уміння: (самостійно або за допомогою) ставити запитання та розпізнавати проблему; робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати та перетворювати тексти задач письмово, грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень, поповнювати свій активний та пасивний словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння чітких та лаконічних формуллювань</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>
2	Спілкування іноземними мовами (учні з інтелектуальними порушеннями іноземну мову не вивчають)	<p>Уміння: (самостійно або за допомогою) здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух (за допомогою американської дактильної абетки), зміст автентичних текстів; читати та розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно (за допомогою дактильної абетки), письмово, за допомогою засобів електронного спілкування.</p> <p>Ставлення: оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови (української жестової мови) та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії (у тому числі альтернативні засоби спілкування) відповідно до різних потреб.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, жестівники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>

3	Математична компетентність	<p>Уміння: (самостійно або за допомогою) оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколошньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати та досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язання математичних задач, зокрема таких, що моделюють реальні життєві ситуації.</p>
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p>Уміння: (самостійно або за допомогою) розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища та процеси; користуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови наук, техніки та технологій, усвідомлення ролі наукових ідей у сучасних інформаційних технологіях.</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу</p>
5	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: (самостійно та за допомогою) структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язання математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів.</p>

6	Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: (самостійно та за допомогою) визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p>Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії.</p>
7	Ініціативність і підприємливість	<p>Уміння: (самостійно та за допомогою) вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії практичності, ефективності з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди - це особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p>
8	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: (самостійно та за допомогою) висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; повага до прав людини.</p>
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: (самостійно та за допомогою) висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог (дотримуючись етики спілкування</p> <p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p>

10	Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння: (самостійно та за допомогою) аналізувати та оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні та соціальні наслідки рішень.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне, бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p>
----	--	---

Рівень досягнень учнів буде вивчатись: шляхом моніторингу знань, умінь і навичок з окремих предметів; проведення контрольних випробувань учнів.

VI. Програмно-методичне забезпечення освітньої програми

Для виконання освітніх програм закладу на 2019/2020 навчальний рік передбачено використання, затверджених Міністерством освіти і науки України, навчальних програм з усіх предметів інваріативної частини; корекційної складової що забезпечує інтеграцію загальноосвітніх (основних і додаткових) програм, у єдину освітню програму, що дозволяє одержати запланований результат освіти - "модель" випускника.